

Abstrakt:

Předkládaná práce je příkladem výzkumu přeshraničních krajin v oblasti česko-rakouského pohraničí. Zabývá se historicko-geografickou analýzou vývoje makro- i mikrostruktury krajiny s dvěma hlavními cíli. Prvním byla snaha o nalezení společných/odlišných rysů ve formování pohraniční krajiny Česka a Rakouska v době bipolárně rozdělené Evropy. Druhým cílem práce byla snaha o podchycení stabilních prvků v mikrostruktuře krajiny. Navržený postup identifikace vybraných stabilních prvků v krajině by mohl být využit jako základ pro humanisticky orientovaný výzkum krajiny. K nalezení odpovědí na výzkumné otázky byly použity statistické prameny a také mapové podklady a ortofota. Vstupní data byla analyzována a vyhodnocena pomocí již známých ukazatelů, ale byly vyvinuty i nové ukazatele a postupy hodnocení krajiny.

Výsledky ukazují, že na úrovni makrostruktury byl vývoj krajiny v českém i rakouském pohraničí velmi podobný – např. struktura využití půdního fondu, její změny. Zcela odlišné výsledky nám poskytuje studium mikrostruktury krajiny – např. změny velikostní struktury orných ploch. Práce ukázala jasnou potřebu detailního studia krajiny, které dokáže lépe postihnout vývojové odlišnosti a strukturální „viditelné“ změny v krajině. Ukázalo se také, že studium stabilních prvků krajiny se může stát vhodnou bází pro humanisticky orientované výzkumy krajiny, které se věnují krajinnému dědictví a paměti krajiny. Je zřejmé, že příhraniční a zejména přeshraniční krajiny mají značný potenciál pro studium krajiny, zejména její mikrostruktury. Navíc by si detailnější pozornost vědců zasloužilo i studium fenoménu krajinného dědictví a paměti krajiny na přeshraniční úrovni.